

Nro. 3.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

*Költ Bétsben, Pénteken Juliusnak 10-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é t s.

Itt semmi újabb és bizonyos hírt nem vettünk azon Egyiptomi történetről, melyet a' közelébb költ M. Kurirban említettünk. A' ma ide érkezett Párisi és Londoni közönséges levelekben sem tétetik leg kissebb emlékezet is Egyiptomról. Innét tehát most se jó se rossz ujsággal nem szolgálhatunk.

Orosz Birodalom.

A' Császár' megkoronáztatásáról ilyen Hirdetés jött ki Petersburgban Jun. 11 dikénn: — „
„Mint hogy mi, a' földi birodalmakonn arai

kodó Istennek változhatatlan végzései szerént, a' mi ősi uralkodó székünkbe ültünk, és az ország-
 ló páltzát kezünkbe vévén, magunkat egézfzen
 az országlás' foglalatosfágra, és hűséges jobbá-
 gyaink' boldogítáására, el szántuk: erre nézve,
 ditsőffézes emlékezetű uralkodó Őseinknek példá-
 jok szerént, meg hártároztuk, hogy a' felkenette-
 tésnek szent foglalatosfágait és meg koronáztatá-
 sunkat, véghez vigyük, a' melly szent munka
 alá a' mi igen szeretet hités társunkat *Elisabetha
 Alexeiewna* Császárnét is, befoglaljuk. Midőn mi
 ezen történetet, a' melly is Isten' segedelmivel a'
 folyó 1800 ik esztendőben, September hónapban
 a' mi birodalmuaknak fő varollában *Moskauban*
 fog véghez menni, közönségesen kihíradtjuk: egy-
 szersmind minden hűséges jobbágyainkat is meg-
 hívjuk, hogy a' Mindenhatóhoz felbotsátandó
 köayörgéseiket a' miénkkel égyelittsék, hogy ő a'
 maga szent áldását ezen szent olajjal együtt, ré-
 ánk és a' mi országunkra töltse ki, és vigye vég-
 hez azt, hogy ez a' Sakramentomi munka annak
 a' kegyelmellégnek és szeretetnek zálloga és pe-
 tsétje légyen, a' melly minket azokkal a' haza'
 hűséges fiaival özfzö kofszón, a' kiknek boldog-
 fágánn és ditsőffégénn munkálodni, mi, annak az
 Istennek szine előtt, a' ki által minden Hatalma-
 sok uralkodnak és igazfágot írának, főbb kötele-
 ségünknek lenni meg ismérjük. Költ, &c.

Jun. 3-dikánn az i feig való (interimalis) Ta-
 nátsnak külömbkülömb ágait látogatta - meg ő
 Császári Felsége. Hasonló szerentséjé vólt ugyan
 azon naponn a' szent *Synodusnak* is, mellynek al-
 kalmatosfágával ilyen Császári Rendelés olvalta-
 tott fel ezen szent Gyülekezetben: — „

„Minthogy mi a' Papságot, példa-adás által
 a' nép között tiszteleteslé tenni, és azt is véghez
 vinni akarjuk, hogy ő benne, a' tulajdon maga

iránt való tisztelethez viseltető érzékenység, 's a' bűnöktől való nagyobb ifzonyodás, fel elevenüljön: jónak találtuk azt a' végzést, a' melly a' szent Synodus tanátslására, az 1796 ik esztendőben Déczembernek 9-dikénn meg-határozottatott, hanem mind ez ideig bétöltetetlen maradott, most ujjontan meg erőltetni, 's bé töltetni: mellyhez képpelt parantsóljuk, hogy azok a' Papi személyek, a' kik criminalis bűnbe esvén, a' felől az Itélőszék előtt meggyőzöttetnek, mától fogvást örökölön minden telti büntetések alól felzabaddittassanak." — Nagy örömmel és háláadással fogadta a' szent Synodus a' Császárnak az Orosz Eklésiai Papi személyek iránt való e'béli különös kegyelmellégit.

Olasz Ország.

Piemontnak jövendő béli sorsát még senki nem tudja. B. Hogy a' Sárdinialis Király' tartományait és a' Portugallus bírtokokat úgy nézze a' Frantzia országlofszék, mint a' mellyek az Anglusok által el foglaltatott Spanyol és Hollandus bírtokokért, költsön gyanánt szolgálhatának, már néhány versben kinyilatkozattatta. Hanem, hogy ez a' költsönös tsere-munka miként eshessék-meg, még eddig kevés ember tudja. Egy Brüsseli level azt írja, hogy a' Frantzia Országlofszék a' Frantzia Ministériummal való levelezéseiben ezeket a' feltételeket tette légyen a' békekesség' fundamentomává, u. m. hogy Minorkát Spanyol országnak, a' Jó-remenség fokát és a' több Napkeleti Hollandus Bírtokokat a' Batava Respublikának adja viszfza Anglia. — — Hanem kérdeni lehet, hogy: hát Anglia mit kívánt a' Frantzia Országlofszéktől?

Messinából Május 27-dikén. — Tegnap előtt mene el előttünk az Olasz Ország és Sicilia között

való szoros tengeren keresztül *Ganthaume* Frantzia hajós serege 4 első rangú, 2 második rangú, és egy harmadik rangú hajókkal 's két szállító hajókkal egygyütt. A' mint áliítják, a' Brindisi kikötőhelynek vette útját, a' melly város Nápoly Ország alsó tóttusa felé fekszik az Adriaticumi tengerre; ott várják már *Ganthaume* Admirálist három második nagyságú Nápolyi hajók, több szállító hajókkal és szárazra való Katonasággal egygyütt. Toulomból is 3 első rangú és 4 második rangú hajókat vár maga után a' nevezett Admirális. Az első vagy Admirális hajó, mellyen maga van, 90 ágyús és 1800 ember vagyona rajta. — A' több első nagyságú hajók mind 74 ágyúsok, 's 1480 ember vagyona mindeniken. A' második rangú hajók is mind feregeket visznek, melyeknek száma özfzeséggel 12,000 emberre tétetik. — Azt is halljuk, hogy egy Spanyol hajós sereg minden óráan elérkezik 's egygyesíti magát a' nevezett Frantzia Admirálissal.

Nápolyból Jun. 7 dikénn irták, hogy azok az Orosz Császári seregek, a' mellyek a' Nápolyi külömb-külob vidékekenn meg szállva voltak, mihelyett megértették, hogy a' Frantziák a' Napkeleti Nápolyi partokat elfoglalták, azonnal minyájan a' fő városba gyűltenek özfzse.

Az alól a' közönséges botsánat alól, a' mely a' Nápolyi politikai bünösök iránt közönségessé tétetett, két nevezetes Hertzegek, a' kik, mint Generálifok a' Frantzia seregekben szolxáltanak volt, u. m: *Moliterno* és *Pignatelli*, ki vétettek.

Tudjuk, hogy a' Lunevillei békefféges Kötésnek ereje szerént, *Vérona* városának az a' része, a' melly az *Etsch* vizének jobb partján fekszik, Cisalpinia'hoz adatott, a' víz' bal partján fekvő része pedig, Ausztriai Olosz országnál meg-

hagyatott. A' hidnak közepénn egy olyan felvonó kapu vagyon, a' mellyet mind a' két Fél kedve szerént bezárhat. Minthogy tehát ezen városnak két különböző országokhoz tartozó lakosai egymáshoz ölfzve járnak: minden előfordúlható rendeletlenségeknek elkerültetődések végett meg határozatott, hogy az Auszriai részeken lakók ha a' Cisálpíniai részre által mennek fekete kalapbokrétát, a' Cisálpíniai lakosok pedig ha az Auszriai részre által jönnek, három színű nemzeti kalapbokrétát (kokárdát) viseljenek.

Az is kihirdettetett, hogy ha külső országi lakosok, nevezetesen kereskedők, Veronába valakihez levelet küldenek, leveleik' boritékjára fel jegyezzék, hogy Auszriai vagy Cisálpíniai Veronába szolljon e' az.

A' *Civitavechiai* kikötőhelybe három Ráguzai hajók érkeztek meg Spanyol országból, a' kik 40 külömbkülömb féle utazókat és 211 olyan Exjesuitákat hoztak, a' kik a' Spanyol Országlófzék rendelése által Olasz Országba küldettettek. Ha a' tiszulás' napjait (kontumátziát) kitöltik, Romába fogják útjokat venni.

Batava Respublika.

Hága, Jun. 26 dikánn. — Gen. *Augereau*, a' ki már elindulófélben vala a' már srt nagy muftára, olyan ujjabb rendelést veve, hogy sietve Párisba mennyen, a' hova 23 dikban el is indúlt. Gondólják némelleyek, hogy valamelly fontosabb expeditzióznak vezérlése bizattatott réá. — „Itt olyan hír foly, hogy a' Párisból elhívattetott Prusus Követ *Luchesini* Londonba rendeltetett légyen az ott lévő Pruszus Követ *Jakobi*' helylyébe, ez pedig *Luchesini* helylyébe Párisba. — Lehetetlen által látni a' Politikának ujjantoni változásait. A' *Texeli* és *Mósa-torkai* Hollandus hajós seregekről

mindenek úgy vélekedtek, hogy minden oránn ki fognának valamerre evezni. Az a' nagy sietség is, mellyel ezek felkészítették, az ő minden oránn lejendő kivezéseket jelentette. Azonközben, ismét vízfzra szállani kezdettek a' hajókra már felült seregek a' partokra, és a' készültek meg-szüntek: midőn azonban az Anglusok, mind Texelnél mind pedig a' Mósa' torkánál minden környülállásokat nagy figyelmetelleggel szemmel tartanak.

Hárlem, Jun. 23 dikánn: — „A' békefélig ezen hónapnak 8 dikánn, Portugallia, Spanyol és Francia országok között *Badajozban* meg készült, és 10-dikben a' Spanyol Király által már rátfikáltatott is. — „A' Spanyol Király és Királyné úgy készültek, hogy 18 dikban *Lisabon* felé útnak indulhassanak, hogy édes leányoknak a' Brazíliai Hertzeznének és férjének látogatására menyenek. — „Ézt a' tudósítást egy rend kívül való Kurir hozta *Madridből* ide. — (Mind ezekről még eddig leg kissebbet sem emlékezett a' *Moniteur*. Egy Párisi más újfág említ enyit, hogy *Bonaparte Lucian*, és a' *Békeféligfejedelme*, a' Portugalliába bényomúlt Spanyol seregek' vezére, már vízfzra mentek volna *Badajozból* Párisba).

London, Junius 22-dikén,

A' Londoni újságokban egy Konstantinápolyi levél olvastatik, a' mellynek írója azt akarja meg mutatni, hogy az ólta, hogy az Anglus seregek Egyiptomba kiszállottak, *Menou* Francia vezér sok hadi hibákat ejtett legyen: — „Az Anglusok, úgy mond, 8 napokig kéntelenítették a' partok mellett tölteni az időt, míg a' kiszálláshoz hozzá foghattak. *Menou* tehát

igen elhibázta a' dólgot, hogy az alatt egész erejét a' partok melle öfzfze nem gyűjtötte, és az ellenség' szándékát leg előbb mingyár egészfen semmivé nem tette. Ő e'-helyett, tsak az Alexandriai örzőferegek egy részét küldötte a' kiszállók' ellenibe. Abukirben tsak egy marok népet hagyott a' várnak védelmezésire, a' melly magát három napok után feladni kéntelenített. Rosette, Damiette, Cairó, és Kosseir nevü városokban is örzőferegek hagyattak, melly szerént a' fegyveres erő, a' helyett hogy egy pontra öfzfegyűjtetett volna, elszélesztetett. A' Frantzia feregeknek együtt maradni, és eleinten mingyár vagy győzedelmeskedni, vagy pedig, ha a' szerentse nem kedvezett volna, kapitulálni kellett volna. —

„Hasonló általláthatatlan hadi hibának tartatik az is, hogy Admirál *Ganthaume*, minekutánna Breftből magát az Anglus hajók között kilopta volna, nem Egyiptomba egyenesen, hanem előbb Toulonba folyatta útját. —

„Ide számlálhatni még azt a' szerentsétlenséget is, hogy a' melly *Perle* nevü hajót *Ganthaume*, Gen. Menouhoz olyan izenettel elküldött vólt, hogy Alexandria valahogy fel ne adja magát, mert nem foká bizonyoson segítség fog érkezni, nem tsak hogy elfogták az Anglusok, hanem még azon leveleket is, a' mellyeket a' Frantzia hajós Kapitány a' tengerbe vetett, az Anglus hajós legények kifogván, azokbol a' Frantziák' czélozását egészfen kitanúlták, &c.

* * *

Egy Londoni 16-ik Juniusi magános levélből, a' következő megjegyzéseket tehetjük szükségből ide: —

„A' *Pitt*' helyibe következett Minifter *Ad-*

dington, még mind ez ideig leg nagyobb mérséklettséggel viseli magát, és nagy böltséfféget mutatnak minden lépesei. Mintha az Oppozitzióval is özfze békellett volna *Addington*, minden hibát csak *Pittre* akarnak az Oppozitzióknak tagjai még ma is háritani; *Addington* pedig diltöfseffen ül a' fő póltzonn. Ugyan ő, Jun. 10-dikénn is jeles példáját adta a' mérséklettségnek. Az a' kérdés forogván fenn a' Parlamentomban, hogy: valyon az úgy nevezett *Martziális Törvénynek* fenn állása Irlándiában szükséges volna e' még tovább is? Sokak voltak a' Parlamentomban olyanok, a' kik ezen erőszakos törvénynek fenn állását tovább is szükségesnek lenni állították, mind addig, míg a' jelen való revolúziós hadakozásnak egy közönséges békeffég véget nem vét. Az Irlándus születesü tagok közzül ellenben sokak hevesen ellene szegezték magokat annak, hogy az ő hazájok ezen kemény törvény által oly sokáig katonai módon lanyargattassék. Az egyik így kiáltott fel: *a' közönséges békeffég bizonytalan!* — *Meszsze van meg az:* így felelt a' másik. — Hát Irlándiának má, ha ok nem leszen is ráá, még is ürökké ezen törvény alá vettelve kelleffék maradni. Gyülöfleges és boszszuállást jelentő eszköz lenne ez, &c. — „Nem kell gondólni, így felelt *Addington*, hogy a' közönséges békeffég olyan felette távol volna“ — Közébe vévén azonközben *Addington*, hogy a' Parlamentom' tagjai az ő bíztató szavair erőffen meg jegyzették, ilyen határozást adott még azokhoz: — „Kéri a' Parlamentom' tagjait, hogy jó értelemben vegyék az ő szavait. Csak úgy kell azokat magyarázni, hogy a' közönséges békefféget lehetne reméllen, és a' nem volna lehetetlen; de nem úgy, mintha az ő szavaira nézve bizonyos bizodalmat tsinálhatnának magoknak a' békefféghez, &c.“ — Az után maga *Addington* olyan módosítást tett a' dólgonn,

hogy a' Martziális törvény csak az 1802 dik esztendő' Martziusának 25 dikéig álljon-fenn Irlándiában, a' melly mérsékléssel a' Parlamentom is helybe hagyta a' Minister javaslsát. — Innen azt hozták ki sokak, hogy a' jövő Mártzius' 25-dikéig lehetne a' közönséges békefféget remélleni.

„A' mi a' Frantzia országgal való békefféges alkudozást illeti, ámbár felette titkoson folyon ezen munka: csakugyan lehet már abból némely eleinteni apróság környüállásokat még is tudni. Mikor Anglia az első békefféges ajánlást tette Frantzia országnak, ez leg előbb is azt kötötte-ki, hogy ezen Alkuban ne fordújon elő *Aust. Belgium*, úgy, mint Kötés' tárgya; mellyre eleintén Angliaréa is állott vólt: hanem látvan az után, hogy Frantzia ország a' Batava Respublika' és Spanyol ország' nevében is traktálni akar, azt felelte — hogy, valamint Frantzia ország a' Lunevillei, Rastadtti, és Báfeli alkudozásokban csak mazánosan traktált, ez szerént mármost Anglia is így tenni, az az, Hollandia, és Spanyol ország nélkül akar traktálni Frantzia országgal (Megjegyzi a' tudósító, hogy már ekkor tudtára vólt Angliának a' Pál Császár' halála.)

„Ekkor már meg akadott volt az alkudozás egy ideig: hanem, Frantzia ország ismét más formát vett elő annak el kezdésire ezt t. i: hogy álljon el Anglia az Egyiptom ellen való expedi-tziótól, 's így Fr. ország sem fogja bántani Portugalliát. — Anglia azonközben ezt az ajánlást sem fogadta-el.

„Az alatt nevezetes változások fordúltak elő a' világi politikában. Az I. ső Pál' halálával megszüntek az Anglia ellen való Északi kemény készületek; a' Pruszusok, az Albis és Wézer vizeknek bézárása helyett, inkább bátorfágossá tettek az ezen vizekenn való kereskedést; Egyiptomba kiszállottak az Anglusok ditsiretesen;

Frantzia Admirál *Gántheaume* nem érhetett-el az eleibe szúratott célhoz; a' Török Udvar' terhes körülállásai is megkönnyebbültek, egy szóval, hat hetek alatt egészen más formát vett az Európai politika magára. Így látszott, mintha az alatt a' Lünevilliei Kötésnek következései is, a' Német Birodalom béli intézetekre nézve, némű-némű felejtékenységbementek volna. Mind ezekből: a' következett, hogy mind nekünk mind Fr. országnak a' megváltozott politikájú Udvaroknak hajlandóságukat kellett kitanúlnunk előbb, hogy sem valamely bizonyos lépélt tehettünk volna a' békefészes alkudozásokban hátra vagy elő felé. Végezetre úgy ütött-ki a' dolog, hogy ezen megváltozott körülállások az Anglusok iránt mütatták kedvezőknek lenni magokat. Minden felé tsak a' neutrálitás kezdette ki-mutatni magát: a' szározzon való bekefészet mindenek kívánták; hanem a' tengeri háboruba lenki sem akart avatkozni. —

„Végezetre ismét megujjította *Ottó* polgár az alkudozáft, még pedig, mint Anglia kívánta vala, tsak a' magános *Systema* szerént; az az, tsupán Angliára és Frantzia országra nézve. Szükséges képpen ennek a' kérdésnek kellett hát elő fordulni: *Mit foglalt el Frantzia ország Angliától, vagy pedig meg fordítva, ez, attól?* — Leg nevezetesebb velztése Frantzia országnak ezen háboruban *Martinique* szigete. Ez iránt fok rendbéli költsöuös ajánlások estek *pro* és *contra*: de, egyik sem mehetett tökéletességre. — Eleinten Frantzia ország vetette vólt meg az úgy nevezett *compensztiónak Systeemját*: most már Anglia követi az ő példáját, és a' *compensztálásról* egészen halgat. — Ez szerént tehát, az az, ha mindénik megtartani iparkodik, a' mit el nyert: igen bajos a' békefészet közelíteni.

„Valami 14 napok alatt, valamely ujjabb lé-

pések is estek ugyan az alkudozásokban: hanem attól tartanak némellyek, hogy ezen lépések, valami egyéb környülállást, és nem a' békefféget illetik. — „A' mostan folyó alkudozás, így szólott Pitt mostanság egy társaságban, csak egy oldalaslog tett lépés, és csak az Egyiptomi Frantzia sereg' állapotját illeti; hanem, ez is utat nyithat a' békeffégre vezető további alkudozásokra, csak hogy Frantzia ország legyen olyan egyenes, hogy ne csak időnyerésen mesterkedjék.“

Egy uj felfizámlálás szerént ezen Frantzia háborúnak kezdetétől fogva, 33 millió font Sterlingeket (valami 320 millió Forintokat) küldött által Anglia a' többi Hatalmasságoknak ide a' szároz Európába, mint hadi segedelmet (subsidiumot.)

Mostanság egy kereskedő hajós sereg érkezett a' Chinai partok mellől Angliába haza, a' melly 13 millió font Théát, 153 ezer darab Nankint, és 107 ezer font fonatlan selymet, hozott onnét.

Ez a' hajós sereg hozta azt a' hírt is, hogy a' Chinai tartományokban nevezetesen a' fő városban Peckingben, felette igen elhatalmazott a' himlő, és irtóztató pusztitást teszén az emberekben. Erőssen megfutamodtak a' Mandarinok a' városról a' salus helyekre. Még itt is jó hasznát lehet hát venni a' tehén himlőnek.

Az Angliai Parlamentom' Alsó Házának egyik ülésében azt javasolta a' hadi Secretarius Yorke, hogy igen hasznos lenne jövedőre nézve, ha ők most egy uj Hadi Collégiumot állitanának fel. — Két féle tanulókból kellene, úgy mond, ennek a' Collegiumnak állani, u. m. idősebbekből, és ifjabbakból. Az idősebbeknek Collégiumjokban a'

Generál Stábhoz kívántató tiszteket kellene formálni, a' kik t. i. a' táborban a' Generál Stábnál elő fordúltni szokott dólgoakra meg tanítottának. Auszriában, Pruszziában, sőt Frantzia országban is vannak e' féle tisztekformáltatására rendeltetett tanuló helyek (úgy nevezett Stiftek, v. Stiftungok). Az ifjabb része ezen Collégiumnak valami 300 olyan nevendékenekből állhatna, a' kik a' 14 — 16 esztendőt még nem haladták feljül, és a' kik között 50 a' Napkeleti Indiai kereskedő Kompania' seregítől való lehetne; az élő és valóságos szolgálatban lévő katonatisztek gyermekei között is lehetnének 100 an, a' megholt vagy beteg tisztek' gyermekeik között pedig 50 nen. Ifjúi korokhoz alkalmaztatható katona régulák szerént kellene őket neveltetni. —

Le írta *Yorke* azon hasznokat is, a' mellyek egy ilyen nevelő háznak felállásából áradnának ki a' hazára. — „Fajdalom! úgy mond, hogy a' kadakozás már tudományá vált; a' tsupa bátorság a' táborban semmit nem ér, ha tsak olyan emberek is nem találtnak, a' kik a' dólgoakat előre el gondólt intézetek által igazgassák. A' kereskedés és szántásvetés - béli tökéletesülés, kevésbé böldegíthatnak valamelly nemzetet, ha magát egyszersmind védelmezni és tiszteletben tartatni nem tudja. Mind azok a' nemzetek, a' mellyek a' katonai tudományokban magokat ki pellérozni nem tudták, meg homalyosúttak.“ — 300 ezer Forintot kívánt *Yorke* a' Parlamentomtól egy illyen Hadi Collegiumnak fel állittatására.

Minthogy azonközben az Oppositzió tagjai ezen Collégiumot illető környülállásokat is, nem a' jobb oldalról vették szemügyre, és úgy vélekedtek, hogy egy ilyen katona oskolának talám Angliában is egy olyan katonai Constitutzió fogna lenni majd

a' következése, mint Frantzia országban: erre nézve ki egy ki más ellenvetést hozott elő ellene. — „Annak a' nagy vezérnek *Malboroughnak* ideje alatt, így szoll *Walpole*, midőn Angliának katonai ditsőllége a' leg nagyobb póltzra lépett volt, femmi féle katona oskoláink nem vóltanak. En úgy tartom, hogy a' leg bátorságosabb út, arra, hogy jó tisztekre szert teheffünk, a' vólna, hogy az érdemet felkereffük, és a' hol feltaláljuk, megjutalmaztassuk és elő mozdittsuk. Azok a' fok Generálisok, a' kik magokat a' Frantziák közt meg különböztették, minyájan a' tsatázó mezőn pallérozták ki magokat: tsak az égyetlenégy Bonaparte neveltetett katona oskolában. A' hadi iskola béli nevendékek, ha valaha Parlamentomi tagokká lennének, tsupa katonai tudománnyal térnének oda vissza, és a' polgári szabadságról, a' mellynek szószólójok kellene lenniük, elfelejtkezének.

Az után a' Ministerium' részénn lévő tavok közzül is többek felállván, megmútozták, melly hasznos légyen a' mái világban az e féle katonanevelő iskola; nem a' tengeri szolgálatra ugyan, mivel ott minden hajót egy-egy valóságos oskolának lehet gondolni: hanem a' szárazozonn szolgáló katonaságra nézve.

Elford nevü tag így vélekedett: A' hadakozásoknak periodusok szerént szokott előkerülése, leg feljebb sem enged tíz esztendőnél tovább tartó békefléget reméllenünk: majd akkor jó hadznokat vehetnök táborainknál az ezen hadi oskolából származandó embereknék.

Páris, Jun. 24 dikánn:

A' *Moniteurben* kihírdettetett leg ujjabb czikelyek között a' nevezetesebbek ezek: —

„A' 21-ik Juniusi audentziánn a' többek között, Saxoniai Valofztó Fejedelmi Tanácsos Báro *Ambach* a' Nassau-Orániai Házhoz tartozó Gavallér B. *Fvoi*, Lübeck vároflának küldöttje *Rodde*, és Norimbergának küldöttjei *Tucher* és *Kislinger* Urakat, murratta bé a' külső dolgokra ügyelő Minister az Első Konzúlnak.

„Fő vezér *Bernodotte* írja a' Chouans földről, hogy a' *Georges*' egyik kedves barátja, egy magát *Tancrédek* nevező *Videlot* nevü nevezetes Chouans tizt, a' ki régen mint Kapitány a' 11-dik Regimentben szolgált, el fogattatott légyen. Ez annyival veszedelmesebb ember vólt, hogy nagy éf-szel és tudománnyal bír, és az alattavalók között igen jó rendet tudott tartani. Jun. 15-dikénn a' Morbiháni vidékenn *Peuvern* nevü kastélyban egy gabonaház megett fogattatott-el, a' hol olyan módon el vólt rejtve, hogy alig találhattak réá. A' búvó-lyuka elégséges vólt 200 embernek elrejtésire. Hufzönöt kettős Lajos aranyot, és 9 Güinéket (Anglus aranyokat) találtak nálla. Ezt a' summát, szoknak a' 100 Gránátérosoknak rendelte *Bernadotte*, a kik el fogták *Videlót*. A' kastély' tulajdonosza *Peuvern* kisazfzony is elfogattatott, azért, hogy tagadta a' *Videlót* ott-létit.

Az a' Státus - Tanácsos *Champagny*, kiröl úgy hallatik, hogy a' Bétsi Udvarhoz neveztetett légyen ki Követnek, egy régi, mind tudomány béli táalentomaira mind természeti tulajdonságaira nézve, nagy betsületben lévő, 's magát még az első Nemzeti Gyülésben is megkülömböztetett, tengeri katona tizt. Azt mondják mindenek, hogy ha így van a' dolog, igen jól találta az Országlófzék ezt a' valofztáft.

Azt a' nevezetes tftatórnat, a' melly Aigues -

Mortésnél és Beaucernél olyan ezéllal vétetett munkába, hogy az által a' Bordeaux és Lyon várossaik között folyó belső kereskedés, az ország' bellő részeinn, hajókkal eshefsék, és a' melly által lok egésségtelen tók és motsarak ki fognak szározótódni, az Orszaglósziek egy gazdag kereskedő tárfaságnak adta által árendába.

Egy Frantzia prédáló hajó olyan vakmerő bátorlágra vetemedett, hogy a' *Doveri* öbölből két kereskedő hajót, 3 kised hadi hajók mellől ragadott el.

A' Moniteur egy olyan hadi történetet adott ki mostan a' melly még az 1798-dik esztendőben történt 400 Frantziak és 11 ezer Törökök között, a' Joniai tenger' partján *Prevezza* nevű félszigetenn Északi Görög ország' szélénn; mellyet a' Frantziák ottan más némely vidékekkel együtt, ugy foglaltanak vólt el, mint Velentzei földet. A' Janninai *Ali Bascha* irigyelte, mint a' Moniteur szoll, ezen Velentzei szép birtokoknak Frantzia kezre lett jutását: melly e nézve alattomba való mesterkedések által azokat a' Frantziáktól el is foglalta; a' Frantzia Komendánsf szép szín alatt magához hívatta, és foglágra vetette: a' vidéket, a' fel szigetenn lévő 400 fejből álló Fr. sereg ellen fel ingerelte, és azt meg öldökölte. — Ezeket hordja elő a' Moniteur a' Janninai Bascha ellen, a' történet után három esztendővel. — Gondólják némelly Párisi írók, hogy a' Frantzia Orszaglósziek ezen dolognak mostani fel elevenítése által, tsak ahoz a' borszúálláshoz akarja előre hozzá készíteni a' figyelmeteliséget, a' melly borszúállást, mint a' környülállások mutatják, az említett Bascha ellen elfzánt. Ide, és nem Egyiptomba gondolják ezen írók, az Adriatikum tenger partokon való készületeket, is czélozai. —

Magyar Ország.

Zombor, Jun. 30-dikán: — „

„Ö Cs. Királyi Felsége, minekutánna a' Kir. privilegiumos hajós-társaság' jeientéséből megértette volna, hogy az itt még az 1793 esztendőben készülni kezdett 14 mértföld hosszúságú hajós tsatorna, már most egész tökéletességre ment legyen. méltoztatott egy különös Udvari Commissiót kinevezni és ide küldeni, hogy a' társaság' feladásait itt helyben vizsgálja meg. Magok ezen Commissiónak tagjai a' Dunától fogva *Cserna Baráig* ezen tsatornát hajóval megjárván, annak mind ezen mind pedig távolabb való részeit és folyamatját megvizsgálták, és úgy találták, hogy az egészen azon intézet szerént készült legyen el, a' melly az 1797 dik esztendőben ö Cs. Királyi Felsége által megerőssített Igazgatók' eleibe adatott volt. Olyan jó készültűnek és állandónak lenni találták a' kineveztetett Biztosok ezen hajós tsatornát, hogy a' Duna' vizit mingyár magok előtt el kezdték abba bé botsáttatni, 's meg töltetéséhez hozzá fogattak. A' Dunán eddig szokásban volt nagylágu hajók, meg terhelve, két vagy leg feljebb három napok alatt minden veszedelem nélkül a' Tiszához érkehetnek a' Dunáról ezen tsatornán. A' Dunától a' Tisza felé, Napnyugotról Napkeletre megyen ezen tsatornának folytatja, olyan módon, hogy Zombor várossától nem méltóze Monostorszeg mellett kezdődvén, Cservenka, Kula, új. és ó Verbász, Sz. Tamás, Turja, és Földvár nevű helységeken keresztül megyen, a' melly utolsónal végezetre a' Tiszába szakad. — Hogy ezen tsatorna, az ö Felsége nevérol *Ferentz Tsatornájának* neveztesék, 's több e' félék — már rég az ideje, hogy a' M. Kurir mind ezeket hosszason megírta a' maga Olvasóinak.

P. D.